

مشخصات درس
عنوان درس: نمایه سازی و چکیده نویسی
شماره درس:
تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری، ۱ واحد عملی
رشته و مقطع تحصیلی: کتابداری پزشکی، کارشناسی ارشد
ساعت اجرا: یکشنبه ساعت ۱۴
پیش نیاز درس: ندارد
مسئول درس
نام و نام خانوادگی: دکتر حسن اشرفی ریزی (مسئول درس)، دکتر لیلا شهرزادی و دکتر محمد ستاری
آدرس دفتر و شماره تماس: دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، ۳۷۹۲۵۱۶۶، ۳۷۹۲۵۱۶۱
آدرس پست الکترونیکی: shahrzadi@mng.mui.ac.ir , hassanashrafi@mng.mui.ac.ir
اهداف و روش‌ها
هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با اصول و نظام‌های گوناگون ذخیره و بازیابی اطلاعات
اهداف رفتاری
<ol style="list-style-type: none"> ۱. اهمیت و نقش نمایه سازی و چکیده نویسی در نظام‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات را بیان کند؛ ۲. مبانی نظری و اصول اصطلاح‌شناسی و تهیه استانداردهای اصطلاح‌شناسی را توصیف کند؛ ۳. روش اصلاح نگارش، نظریه‌ها و مفاهیم مرتبط با نمایه سازی و اصول آنها را تعریف کند؛ ۴. فرایند تحلیل موضوعی، عوامل مؤثر در نمایه سازی، زبان‌های نمایه سازی و نظام‌های آنها را نشان دهد؛ ۵. نظریه‌ها و مفاهیم مرتبط با چکیده نویسی، انواع چکیده‌ها و دستورالعمل‌های چکیده نویسی و استانداردهای آنها را بیان کند. ۶. نمایه سازی و چکیده نویسی ماشینی را تعریف کرده و با کاربرد هوش مصنوعی در این فرایندها آشنا شود.
روش تدریس: سخنرانی استاد، تعامل دانشجویان، پرسش و پاسخ، ارائه تمرین کلاسی
وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: پرژکتور/اصطلاحنامه‌ها
روش ارزشیابی:
تمرینات کلاس و پروژه درسی ۸ نمره، پایان ترم ۱۲ نمره
سیاست‌ها و قوانین درس: مشارکت در کلاس: زمینه سازی جهت اظهار نظر دانشجویان در کلاس درس و تشویق به یادگیری مشارکتی. حضور و غیاب و تاخیر: ۱. حضور و غیاب در هر جلسه و پیگیری علل غیبت یا تأخیر دانشجویان ۲. ارائه تذکر شفاهی و اعمال سیاست‌های اصلاحی در صورت موجه نبودن غیبت و تأخیر
منابع درس
منبع یا منابع اصلی و ضروری جهت مطالعه
<ol style="list-style-type: none"> ۱. کاظم پور، زهرا؛ و اشرفی ریزی، حسن (۱۴۰۳). اصول نمایه سازی و چکیده نویسی (راهنمای عملی). ویرایش دوم. تهران: چاپار. ۲. نوروزی، علیرضا؛ و ولایتی، خالد (۱۳۸۹). نمایه سازی موضوعی، نمایه سازی مفهومی. تهران: نشر چاپار. ۳. یعقوب نژاد، محمد هادی؛ طاهری، مهدی (۱۳۹۱). اصطلاحنامه و کاربرد آن در محیط الکترونیک. تهران: کتابدار

۴. محمدی، فخرالسادات؛ و علیدوستی، سیروس (۱۳۸۶). فرایند تدوین اصطلاحنامه. تهران: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران.

۵. منابع مکمل معرفی شده اساتید

منبع مفید و کمک کننده به یادگیری بهتر

۱. ساراسویک، تفکو (۱۳۸۹). ربط در علم اطلاع رسانی. ترجمه حیدر مختاری و عباس میرزایی. تهران: نشر چاپار.

۲. محمدی، فخرالسادات؛ و علیدوستی، سیروس (۱۳۸۶). فرایند تدوین اصطلاحنامه. تهران: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران.

۳. لنکستر، فردریک (۱۳۸۳). نمایه سازی و چکیده نویسی: مبانی نظری و عملی. ترجمه عباس گیلوری. تهران: چاپار.

۴. مدیر امانی، پروانه (۱۳۸۶). راهنمای بهره گیری از ابزارهای فهرست نویسی موضوعی، رده بندی و نمایه سازی در کتابخانه های علوم پزشکی. ویراسته فاطمه رها دوست. تهران: نشر کتابدار.

۵. فاگمن، پیتر (۱۳۷۴). تحلیل موضوعی و نمایه سازی. ترجمه علی مزینانی. تهران: کتابخانه ملی ایران.

۶. آوستین، درک؛ و دیل، پیتر (۱۳۸۹). راهنمای تهیه و گسترش اصطلاحنامه یک زبان. ترجمه عباس حری. تهران: نشر چاپار.

۷. شریفی نیا، علی اصغر؛ و سپهر، فرشته (۱۳۹۰). نرم افزارهای کد منبع باز کتابداری و اطلاع رسانی. تهران: نشر کتابدار.

۸. اینفو ترم (۱۳۸۶). رهنمودهایی برای سیاست های اصطلاح شناسی. ترجمه نگار داوری اردکانی و ابوالفضل زرنیخی. تهران: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران.

۹. برادر، رویا؛ و احمدی فر، زهره (۱۳۹۰). نمایه سازی و چکیده نویسی: کاربردها و فرصت ها. تهران: نشر کتابدار.

۱۰. همه مقالات فصلنامه کتاب، دوره بیستم، شماره سوم، پاییز ۱۳۸۸

۱۱. احمدی، نیکو سادات و دیگران (۱۳۸۸). استانداردهای ابر داده ای. تهران: نشر چاپار.

۱۲. نوروزی، علیرضا (۱۳۹۲). نمایه سازی کتاب. تهران: نشر چاپار (ویرایش دوم). (فصل اول و دوم).

۱۳. عزیزی، محسن (۱۳۸۰). اصطلاح شناسی. تهران: اطلاعات و مدارک علمی ایران.

13. Bonuar, Larry S. The Art of Indexing. 2nd ed. Littleton: Libraries Unlimited. Last edition

14. Booth, Pat F.. The Manual of Good Practice. Munchen: K. G. Saur. Last edition

15. Kumbhar, Rajendra. Thesaurus of Library and Information Science Terms. New Delhi: EEP 12. Last edition

16. Meons, Marie-Francine. Automatic Indexing and Abstracting of Document Text. Kluwer. last edition

جدول زمان بندی درس

مدرس	موضوع	جلسه
دکتر اشرفی	آشنایی با دانشجویان و تعیین تکالیف درسی، و شیوه برگزاری کلاس. نقش نمایه سازی و چکیده نویسی در کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی سلامت و مفاهیم پایه نمایه سازی	اول
دکتر اشرفی	زبان های نمایه سازی (طبیعی، آزاد و کنترل شده)، اصطلاح شناسی (مفهوم، مبانی اصطلاح شناسی، استانداردها، مکاتب و...)	دوم
دکتر اشرفی	روش های تدوین اصطلاحنامه ها (قیاسی و استقرایی) و مدیریت و روزآمد سازی اصطلاحنامه ها	سوم
دکتر اشرفی	مراحل تدوین اصطلاحنامه (نیازسنجی و یافتن سازمان متولی و حامیان و تشکیل کارگروه/واحد بخش تدوین اصطلاحنامه)	چهارم
دکتر اشرفی	مراحل تدوین اصطلاحنامه (چگونگی شناسایی موضوع ها و گردآوری واژه ها)	پنجم
دکتر اشرفی	مراحل تدوین اصطلاحنامه (تدوین دستورالعمل ها و تعیین سیاست ها)	ششم
دکتر اشرفی	مراحل تدوین اصطلاحنامه (انجام کار و تعیین ناشر و چگونگی انتشار)	هفتم
دکتر شهرزادی	نمایه سازی اطلاعات در اینترنت و نمایه سازی محتواهای ویدئو، متن، تصویر در رسانه های نوین	هشتم
دکتر شهرزادی	نمایه سازی با ابزارهای هوش مصنوعی	نهم
دکتر شهرزادی	مفهوم و انواع چکیده ها با محوریت چکیده های نوین	دهم
دکتر شهرزادی	مفهوم و انواع چکیده ها با محوریت چکیده های نوین	یازدهم
دکتر شهرزادی	هوش مصنوعی و چکیده نویسی	دوازدهم
دکتر شهرزادی	هوش مصنوعی و چکیده نویسی	سیزدهم
دکتر شهرزادی	هستی شناسی (مفهوم، و شباهت با اصطلاحنامه) و نقش آنها در بازیابی اطلاعات	چهاردهم
دکتر ستاری	نرم افزارهای طراحی هستی شناسی	پانزدهم
دکتر ستاری	نرم افزارهای طراحی هستی شناسی	شانزدهم
دکتر ستاری	نرم افزارهای طراحی هستی شناسی	هفدهم